

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 11549

Ekli “Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi (BOTAS) Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (m) Bendi Kapsamında Yapılacak Alımlara İlişkin Usul ve Esaslar”ın yürürlüğe konulmasına, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (m) bendi ile ek 11 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince karar verilmiştir.

17 Temmuz 2026

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ (BOTAŞ)
TARAFINDAN 4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNUNUN 3 ÜNCÜ MADDESİNİN
(m) BENDİ KAPSAMINDA YAPILACAK ALIMLARA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esasların amacı; Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi (BOTAŞ) tarafından 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (m) bendi kapsamında ulusal ve uluslararası piyasalardan yapılacak her türlü doğal gaz alımlarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Usul ve Esaslar, BOTAŞ tarafından 4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (m) bendi kapsamında ulusal ve uluslararası piyasalardan yapılacak her türlü doğal gaz alımları ile bu alımlara yönelik olarak satın alma yöntemleri dâhil alım sürecinin yürütülmesi ve sonuçlandırılmasına ilişkin gerçekleştirilecek iş ve işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Usul ve Esaslar, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (m) bendi ile ek 11 inci maddesinin ikinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Usul ve Esasların uygulanmasında;

- a) Aday şirket: İdare tarafından belirlenen yeterlik listesine kayıtlı olan şirketleri,
- b) Alım komisyonu: Bu Usul ve Esaslarda belirtilen hâllerde alım işlemlerini yürütmek üzere İdare içerisinde görevlendirilen personeli,
- c) Alım yetkilisi: BOTAŞ Yönetim Kurulu veya BOTAŞ Yönetim Kurulu Kararı ile alım yapma yetki ve sorumluluğu konusunda usulüne uygun olarak yetki devri yapılmış görevlileri,
- ç) Doğal gaz: Yerden çıkarılan veya çıkarılabilen gaz hâlindeki doğal hidrokarbonlar ile bu gazların piyasaya sunulmak üzere çeşitli yöntemlerle sıvılaştırılmış, basınçlandırılmış veya fiziksel işlemlere tabi tutulmuş (Sıvılaştırılmış Petrol Gazı - LPG hariç) diğer hâllerini,
- d) İdare: Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketini (BOTAŞ),
- e) Organize toptan doğal gaz satış piyasası (OTSP): Doğal gaz sisteminden yararlanan lisans sahiplerince doğal gazın alım satımının ve dengeleme işlemlerinin yapıldığı piyasalar, ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren doğal gaz piyasaları ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından belirlenen diğer doğal gaz piyasası işlemlerinin gerçekleştirildiği Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından düzenlenen piyasayı,
- f) Piyasa araştırması: Doğal gaz alımları için piyasa koşullarının, şirketlerin güncel faaliyetlerinin ve uluslararası piyasalardaki gelişmelerin analizi için yapılan çalışmaları,

- g) Piyasa İşletmecisi: Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketini (EPİAŞ),
- ğ) Sözleşme: Doğal gaz alımlarında İdare ile tedarikçi arasında yapılan yazılı anlaşmayı,
- h) Sürekli ticaret platformu (STP): Piyasa İşletmecisi tarafından 31/3/2017 tarihli ve 30024 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası Yönetmeliği çerçevesinde organize toptan doğal gaz satış piyasasına yönelik olarak kurulan ve elektronik ortamda işletilen ticaret platformunu,
- ı) Tedarikçi: Teklifi uygun görülerek sözleşme imzalama aşamasına geçilen şirketi,
- i) Teklif: Bu Usul ve Esaslara göre ilansız pazarlık usulüne göre yapılacak alımlarda pazarlık aşamasında aday şirketin İdareye sunduğu fiyat ve değerlendirmeye esas diğer unsurları içeren belge ve/veya bilgileri,
- j) Yeterlik listesi: İdare tarafından belirlenen yeterlik şartlarını sağlayan şirketleri içeren listeyi,
- ifade eder.

Temel ilkeler

MADDE 5- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak alımlarda piyasa koşulları, gizlilik, güvenilirlik, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkeleri dikkate alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Hazırlık İşlemleri

Piyasa araştırması

MADDE 6- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak doğal gaz alımlarında, İdare personeli tarafından daha önce yapılan alımlar için gelen teklifler, uluslararası piyasalarda alımları etkileyen değişimler, piyasadaki şirketlerin güncel faaliyetleri gibi unsurlara ilişkin, başta uluslararası doğal gaz piyasası yayınları kanalıyla olmak üzere, her türlü araştırma ve değerlendirme yapılır.

Yeterlik listesi

MADDE 7- (1) İdare, bu Usul ve Esaslar kapsamında yapacağı doğal gaz alımlarına ilişkin BOTAŞ Yönetim Kurulu onayı ile bir yeterlik listesi oluşturur.

(2) Yeterlik listesine dahil olabilmek için aday şirketlerin doğal gaz ticareti alanında faaliyet göstermesi ve İdare tarafından belirlenen teknik, ticari ve mali yeterlik şartları sağlaması gerekir.

(3) İdare, aşağıda belirtilen durumlardaki şirketleri yeterlik listesinden çıkarır:

- a) Gerçeğe aykırı belge sunduğunun tespit edilmesi.
- b) Alım sürecinde haksız rekabet yaratacak girişimlerde bulunması.
- c) İflas, tasfiye veya konkordato sürecine girmesi.
- ç) Birden fazla sözleşme ihlali yapması.
- d) İhalelere katılmaktan yasaklanması.

(4) İdare ile gerçekleştirdiği önceki işlerde bir sözleşme ihlali bulunan şirket, İdarenin değerlendirmesi sonucunda yeterlik listesinden çıkarılabilir.

(5) Yeterlik listesine; piyasa koşulları, piyasadaki yeni şirketler ve İdarenin alım stratejileri göz önüne alınarak BOTAŞ Yönetim Kurulu onayı ile şirketler eklenebilir.

(6) Yeterlik listesine yapılacak ekleme ve çıkarmalar, İdarenin belirlediği tarafsız değerlendirme kriterlerine göre yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Alım Usulleri

Alım usulleri

MADDE 8- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamındaki doğal gaz alımları, herhangi bir parasal limit olmaksızın, doğrudan alım veya ilansız pazarlık yöntemleriyle gerçekleştirilebilir.

(2) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak alımlarda, ilana çıkılması, geçici veya kesin teminat alınması zorunluluğu aranmaz.

(3) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak alımlar, kısmen veya tamamen elektronik ortamda gerçekleştirilebilir.

Doğrudan alım usulü

MADDE 9- (1) İdare, bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak doğal gaz alımını aşağıda belirtilen hâllerde doğrudan alım usulüyle gerçekleştirebilir:

a) Mevcut altyapı çerçevesinde yalnızca tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edildiği alımlarda.

b) Bir tüzel kişinin alım yapılacak doğal gaz ile ilgili özel bir hakka sahip olduğu alımlarda.

c) Yeterlik listesinden yapılmak şartıyla arz güvenliğinin temini için yapılan alımlarda.

ç) Uluslararası anlaşmalar gereği yabancı ülkelerin şirketlerinden yapılan alımlarda.

d) OTSP üzerinden yapılan alımlarda.

e) Doğal gazın belirli bir teslim noktasından alınıp başka bir noktada teslim edilmesi amacıyla yapılan alımlarda.

f) Doğal gaz satışına ilişkin talep toplamalara katılım sağlanarak gerçekleştirilen ve mevcut piyasa koşullarına göre ticari olarak avantajlı alımlarda.

(2) STP aracılığıyla OTSP üzerinden yapılan alımlar; Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası Yönetmeliği hükümlerine ve bu yönetmelik hükümlerine göre çıkarılan usul ve esaslar ile diğer alt düzenleyici işlemler doğrultusunda gerçekleştirilir.

(3) Birinci fıkranın (f) bendi kapsamında yapılacak alımlarda, İdarece alımdan önce mevcut piyasa koşullarına göre ticari olarak avantajlı olma koşulunun ne şekilde gerçekleştiği ve bunun gerekçeleri belirlenerek tutanağa bağlanır.

İlansız pazarlık usulü

MADDE 10- (1) İlansız pazarlık usulü, İdarenin bu Usul ve Esaslar kapsamına giren doğal gaz alımlarında, ilan yapılmaksızın İdarece yeterlik listesinde yer alıp davet edilen aday şirketlerle pazarlık yapılması suretiyle alım yapılması usuldür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İlansız Pazarlık Usulünün Uygulanması

Alım komisyonunun kurulması

MADDE 11- (1) Alım yetkilisi, ilansız pazarlık yoluyla doğal gaz alımı gerçekleştirmek üzere alım komisyonunu görevlendirir.

(2) Alım komisyonu, başkan dahil en az beş ve tek sayıda kişiden oluşur.

(3) Alım yetkilisi komisyon üyesi olamaz. BOTAŞ Yönetim Kurulunun alım yetkilisi olması halinde, BOTAŞ Yönetim Kurulu üyeleri alım komisyonlarında görev alamazlar.

Teklif vermeye davet ve pazarlık süreci

MADDE 12- (1) Teklifler alınmadan önce alıma ilişkin kısıtlar alım komisyonu tarafından kayıt altına alınır.

(2) Alım komisyonu, yeterli listesi içinde yer alan aday şirketlerden, en az üç şirketi pazarlık sürecini başlatmak üzere süre, miktar ve teslim koşullarını içeren bir teklif vermeye davet eder.

(3) En uygun teklifi veren bir veya birden çok aday şirket ile alım komisyonu arasında ticari, teknik ve sair şartlar çerçevesinde pazarlık yürütülür.

(4) Bir alım için teklif toplanması ya da pazarlık yapılması, alımın gerçekleştirileceği anlamına gelmez.

Karara bağlama ve onaylama

MADDE 13- (1) Teklifler, alım komisyonu tarafından fiyat, ödeme koşulları, teslim şartları gibi niceliksel ve/veya niteliksel unsurlar gözetilerek aşağıdaki bilgileri kayıt altına alır:

a) Teklif veren aday şirketlerin listesi.

b) Gelen teklifler ve pazarlık sürecinde revize edilen teklifler.

c) Tekliflerin değerlendirilme süreci ve alımın neden belirli bir aday şirket ya da aday şirketlerden yapılmasının uygun görüldüğüne dair açıklamalar.

(2) Teklif değerlendirme sürecinde; diğer teklifler ve/veya piyasa araştırması neticesinde elde edilen veriler ile karşılaştırıldığında aday şirketin sözleşmeyi teklif edilen fiyatla gerçekleştirmesi konusunda makul şüpheyne yol açacak derecede düşük olduğu değerlendirilen teklifler aşırı düşük teklif olarak kabul edilir. Alım komisyonu aşırı düşük teklifleri tespit ederek bu nitelikteki teklifleri reddedebilir. Bu durumda, aşırı düşük teklif olarak kabul edilmeme gerekçeleri ayrıntılı olarak kayıt altına alınır.

(3) Pazarlık ve değerlendirme sürecinin tamamlanmasının ardından alım komisyonu tarafından operasyonel, teknik ve ticari hususlar açısından uygun bulunan aday şirket veya şirketler, alım yetkilisinin onayına sunulur.

(4) Alım yetkilisinin onayı, kayıt altına alınır ve onay sonrasında tedarikçi veya tedarikçiler, sözleşme yapmaya davet edilir.

Sözleşme yapılması

MADDE 14- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak alımlarda, tedarikçiyle mutabık kalınan şartlar kapsamında sözleşme yapılır.

(2) Sözleşmenin imzalanacağı tarihte, tedarikçinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının ve 7 nci madde kapsamında yeterli listesinde yer alabilme koşullarını taşıdığının teyit edilmesi zorunludur. Yasaklı olan ve/veya yeterli listesinde yer alabilme koşullarını sözleşme imza tarihinde taşımadığı anlaşılan tedarikçi ile sözleşme imzalanmaz.

(3) OTSP üzerinden alım yapılması durumunda, tedarikçilerle sözleşme yapılması şartı aranmaz.

(4) Sözleşmelerde yer alan mücbir sebep hükümleri kapsamında sözleşmelerin feshi, askıya alınması ya da tadili söz konusu olabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yasak fiil ve davranışlar ile cezai hükümler

MADDE 15- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak alımlarda ortaya çıkabilecek her türlü yasak fiil ve davranışlar ile cezai sorumluluğa ilişkin hususlarda 4734 sayılı Kanunda belirtilen hükümler uygulanır.

Gizlilik anlaşması

MADDE 16- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak alımlarda, öncelikle alım görüşmeleri yürütülecek şirket ile gizlilik anlaşması yapılması esastır. Gizlilik anlaşması, alım sürecinde elde edilen ve paylaşılan bilgilerin korunmasını amaçlar ve bu amaç kapsamında tarafların yükümlülüklerini düzenler.

Dokümanların saklanması

MADDE 17- (1) Alım süreci boyunca gönderilen ve alınan elektronik postalar, ilgili alım işlemine özgü bir biçimde ve başkaca alım işlemlerinden kolayca ayırtırmaya elverişli olarak elektronik ortamda saklanır. Islak imzalı fiziki dokümanlar ayrıca muhafaza edilir.

Tereddütlerin giderilmesi ve düzenleme yapma

MADDE 18- (1) İdare, bu Usul ve Esasların uygulanması için bu Usul ve Esaslara aykırı olmamak kaydıyla yol gösterici ve açıklayıcı kılavuzlar ve alt düzenlemeler yayımlamaya, bu Usul ve Esasların uygulanması sırasında ortaya çıkacak aksaklıkları gidermeye, ilke ve standartları belirlemeye, uygulama birliğini sağlamaya, gerekli bilgi ve belgeyi istemeye ve tereddüt duyulan hususlarda kararlar almaya yetkilidir.

Sonuçların bildirimi

MADDE 19- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılan alımların sonuçları, 4734 sayılı Kanunun 47 nci maddesi gereğine Kamu İhale Kurumuna bildirilir.

Yürürlük

MADDE 20- (1) Bu Usul ve Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21- (1) Bu Usul ve Esasları Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yürütür.